

INFORMAZIO-ZIRKULARRA

GAIA: Araudi berria aplikatuko zaie administrazio publikoetako langile lan-kontratudunen erretiro partzialei lotutako errelebo-kontratuei

2026ko ekainaren 30ean Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen 19/2026 Errege Lege Dekretua, ekainaren 29koa, Balear Uharteetako lan-kontratudun langileen erretiro partzial aurreratuaren eta uharte-osagarriaren arloko premiazko neurriei buruzkoa, eta 2026ko uztailaren 1ean jarri zen indarrean.

Arau berri horrek araubide espezifiko bat ezartzen du administrazio publikoetako langile lan-kontratudunen aurreratutako erretiro partzialari lotutako errelebo-langileak kontratatzeke. Bere xedea da bateragarriak egitea errelebo-langileak kontratatzeke exijentzia eta enplegu publikoan laneratzeko zehaztasun propioak, hau da, berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipioak eta dagozkion plangintza- eta hautaketa-prozedurak betetzea. Arauketa horrek eragin egiten dio toki-erakundeek errelebo-kontratuak estaltzeko planifikaziorako eta izapidetzerako duten moduari eta toki-erakundeek jarduteko sistema mailakatua eta sekuentziala ezarri behar dute. Ondoren, laburbildu egingo da sistema hori.

1. Erretiro partzialak aurretik planifikatzea

Abiapuntu-arau gisa, udalak onetsita izan beharko du giza baliabideak planifikatzeko tresna bat, lehentasunez enplegu publikorako eskaintza arrunta edo antzeko beste tresnaren bat. Hala, bertan berariaz jasota egon beharko da aurreikusitako erretiro partzialak estaliko direla.

Errelebo-langileak izango diren langile lan-kontratudun finkoak kontratatzen direnean, administrazio publikoetako langile lan-kontratudun gisa laneratzeko arau orokorrak beteko dira. Ondorioz, gomendatzen da toki-erakunde bakoitzak aurretiaz aurreikusi ditzala bere langile lan-kontratudun finkoen erretiro partzialak eta beharrezko neurriak har ditzala horietatik eratorritako kontratazio-beharrak berariaz jasota geratu daitezen dagokion plangintza-tresnan.

2. Lehentasunezko araua: erretiro partziala jada formalizatuta dagoen langile lan-kontratudun finkoen kontratazio bati lotuta egotea

Arau berriak xedatutako arauketa arruntak ahalbidetzen du lanaldi osoan lan egiten duen langile lan-kontratudun finko baten erretiro partziala aitortzea udalak erretiro hori aurretik formalizatuta dagoen lanaldi osoko langile lan-kontratudun finko baten kontratuarekin lotzen duenean, betiere, kontratu hori berariaz erretiro partzialak estaltzeko onetsitako plangintza-tresna batetik eratorritako deialdi batekoa baldin bada.

Modu horretan kontratatzen diren langileak, ondore horietarako, errelebo-langileak izango dira. Horrenbestez, arauketa berriak ahalbidetzen du hautaketa-prozesua eta kontratazio finkoa aurreratzea erretiro partzialak ondoreak sortzen dituen une jakin horretara. Horrela, ekidin egingo da hautaketa-prozesu oso bat izapidetzearen beharrak materialki galaraztea erretiro-modalitate hori aplikatzea.

3. Aldi baterako ordezkatzeko-kontratazioak errelebo-langile finkoak laneratu ezin daitezkeenean

Aurreko irtenbidea aplikatu ezin denean eta errelebo-langile finkoak kontratatzeke hautaketa-prozesua ebazteke dagoenean, udalak lanaldi osoko ordezkapeneko aldi baterako lan-kontratua formalizatu ahal izango du.

Aldi baterako kontratazio horrek baldintza hauek bete beharko ditu:

- lotuta dagoen erretiro partziala hasi eta aldi berean formalizatu beharko da;
- lanpostu bat aldi baterako estaltzea izango da xedea, behin betiko estaltzeko hautaketa-prozesua bukatzen denera arte;
- erretiro partzial horri lotuta dagoen errelebo-langilearen kontratua formalizatzen denean bukatuko da; eta
- iraungi egingo da, edonola ere, lotuta dagoen langilearen erretiro partziala iraungi eta bigarren urtea bukatzen denean. Aukera hori ez da izango kontratazio finkoarekiko bereizigabea den aukera bat, baizik eta irtenbide subsidiario bat, erretiro partziala eraginkor egitea ahalbidetzen duena plazaren behin betiko estaldura izapidetzen den bitartean.

4. Dagozkion plazak enplegu-plangintzara txertatzearen obligazioa

Aldi baterako langile lan-kontratadunetara jotzea beharrezkoa denean erretiro partzial bat betetzeko, erretiroa gertatzen den ekitaldiari dagokion enplegu publikoko eskaintzan edo antzeko tresnan jaso beharreko plaza-kopurua baimendutako aldi baterako kontratazioen berdina edo handiagoa izan beharko da.

Plaza horiek ekitaldi bereko tresnan txertatzea ezinezkoa denean, hurrengo ekitaldian txertatu beharko dira. Xedapen horren ondorioz, nahitaezkoa da estuki koordinatzea erretiro partzialen izapidetzea enpleguaren plangintzarekin eta langile lan-kontratadun finkoen hautaketa-prozesuekin.

5. Errelebo-langileak ordezkatzeko beren kontratua aurretiaz iraungitzen baldin bada

Partzialki erretiratu den langileak erretiro partziala hartu ondorengo bi urteak bukatu baino lehen errelebo-langilearen kontratua iraungitzen den kasuetan, udalak aldi baterako lan-kontratazio berri bat formalizatu ahalko du erreleboak jarraituko duela bermatzeko.

Aldi baterako kontratu berria bukatu egingo da erretiro partzialari lotutako langile lan-kontratudun finko berria laneratzen denean edo, edonola ere, erreleboari lotutako langilearen erretiro partziala iraungi eta ondorengo bigarren urtea amaitzen denean.

6. Ziurtatzea lotuta daudela partzialki erretiratutako langilea eta errelebo-langilea

Gizarte Segurantzaren egiaztatzeko errelebo-kontratua existitzen dela, udalaren langileen arloan eskuduna den organoak ziurtagiri bat egin beharko du eta hauek identifikatuko ditu bertan berariaz:

— erretiro partziala hartuko duen langilea; eta

— errelebo-langilea.

Erretiro partzialaren araudian xedatutako obligazioetatik eratorritako erantzukizuna partzialki erretiratutako langilearen administrazio enplegu-emailearena izango da. Gomendatzen da ziurtagiri hau egin beharra jarduketa espresu gisa txertatzea erretiro partzial bakoitzaren izapidetzeko administrazio-espeditante bakoitzean.

7. Errelebo-langilea kontratatzeko zenbait baldintza pertsonal ezabatzea

Berritasun garrantzitsuenetako bat zera da: administrazio publikoen araubide berezi honen babesean egiten diren errelebo-langileen kontratuetarako ez dela eskagarria izango kontratatutako langilea langabezian egotea, ezta ere aurretiaz iraupen jakin bateko kontratu bat hitzartuta izatea. Salbuespen horrek zabaldu egiten ditu errelebo-langileen hautaketa- eta kontratazio-aukerak arlo publikoan.

8. Araubide iragankorra 2027ko apirilaren 1era arte

Neurri osagarri eta iragankor gisa, 2027ko apirilaren 1era arte posible izango da erretiro partzial bat lanaldi osoko langile lan-kontratudun baten kontratuari lotzea, baldin eta kontratu hori 2024ko apirilaren 1etik aurrera formalizatu baldin bada eta betiere kontratazio hori enplegu publikoko eskaintza arruntetatik edo antzeko tresnetatik eratorritako deialdietakoa baldin bada. Xedapen horrek aukera osagarri bat ematen die toki-erakundeei berehala izapidetzeko erretiro partzialeko eskaerak. Horrenbestez, komeni da egun horretatik aurrera egin diren langile lan-kontratudunen kontratazioak berrikustea, kasu bakoitzean zehazteko araubide iragankorra aplikatzea posible ote den.

9. Izapidetzeko gomendatzen den eskema

Arauketa berria kontuan hartuta eta albo batera utzi gabe toki-erakunde bakoitzaren antolamendu- eta hitzarmen-inguruabarrak, jarduketa-sekuentzia hau jarraitzea gomendatzen da:

Lehendabizi. Lanaldi osoko langile lan-kontratudun finkoen erretiro partzialeko eskaerak eta aurreikuspenak analizatzea.

Bigarrenik. Egiaztatzea ea erretiro partzialak berariaz estalita dauden dagokion enplegu publikoaren eskaintzan edo plangintza-tresnan.

Hirugarrenik. Egiaztatzea ea erretiroa lanaldi osoko langile lan-kontratudun finko gisa kontratatutako langile bati lotu daitekeen Errege Lege Dekretuan xedatutako prozeduren bitartez.

Laugarrenik. 2027ko apirilaren 1era arte, modu osagarrian egiaztatzea ea posible den araubide iragankorra aplikatzea 2024ko apirilaren 1etik aurrera formalizatu diren lan-kontratu finkoetan.

Bosgarrenik. Langile lan-kontratudun finkoei lotzea posible ez denean, erretiro partzialarekin aldi berean izapidetzea dagokion lanaldi osoko ordezkapeneko aldi baterako kontratua, estaldura finkorako hautaketa-prozesua garatzen den bitartean.

Seigarrenik. Bermatzea dagozkion plazak txertatuko direla ekitaldiko enplegu publikoko eskaintzan edo antzeko tresnan edo hori egitea ezinezkoa denean, hurrengo ekitaldian.

Zazpigarrenik. Langileen arloan eskuduna den organoaren ziurtagiria egitea. Bertan, partzialki erretiratutako langilea eta errelebo-langilea identifikatuko dira eta zuzen dokumentatuta mantendu beharko da bien arteko lotura.

Azken gogoeta

19/2026 Errege Lege Dekretuak, azken finean, araubide espezifiko bat txertatzen du administrazio publikoentzat eta, horri esker, posible da aurreratutako erretiro partzialaren eraginkortasuna egokitzea giza baliabideen plangintzako eta langile lan-kontratudun finkoen hautaketa-prozesuetako aldi propioetara.

Araubide berria zuzen aplikatzeko beharrezkoa da toki-erakundeek beren langileen plangintzan erretiro partzialak aurreikustea, beharrezko aurrerapenarekin sustatzea dagozkion hautaketa-prozesuak eta berariaz dokumentatzea erretiro partzial bakoitzaren eta errelebo-langilearen arteko lotuta. Ordezkapeneko aldi baterako kontratazioen baliabidea tresna subsidiario gisa konfiguratuta geratu da posible ez denean berehala errelebo-langile finko bat laneratzea, albo batera utzi gabe plazak behin betiko estaltzeko aurrera egitearen obligazioa.

EUDEL, 2026eko urria